

בעזרת ה', ערב שבת פרשת בחוקותי
חסידות לפרשה – הרב יצחק שפירא

אתה יכול לשנות את העולם!

**התורה משנה את המציאות של האדם והמצוות משנות את הסביבה שלו. התורה והמצוות ביחד
יוצרות מציאות שה' רוצה בה ומברך אותה.**

שלום לידידינו היקרים!

על הפסוק הראשון בפרשה אומר רש"י בשם חכמינו "אם בחוקותי תלכו - שתהיו עמלים בתורה". כיוון שהחלק השני של הפסוק "ואת מצוותי תשמרו" מדבר על עשיית המצוות, מכאן שהחלק הראשון מדבר על לימוד תורה. אבל עדיין צריך לשאול: מה הקשר בין המילים "אם בחוקותי תלכו" למצוות לימוד תורה, ולעמל שבתורה?

לחקוק את התורה בסלע

בחסידות מוסבר שיש כמה צורות של כתיבת אותיות: אפשר לכתוב בדיו על דף וכדומה, ואז אמנם האותיות מחוברות לדף, אבל הן לא לגמרי חלק ממנו, אלא הדיו מונח על הדף. לעומת זאת כאשר חוקקים אותיות בסלע, למשל, האותיות הן חלק ממש מהחומר עליו הן כתובות.

כאשר האדם עמל בתורה, פירושו של דבר שהוא לא רואה את התורה ואת המציאות שלו כשני חלקים נפרדים שנמצאים באותו מקום, אלא הוא רואה את התורה כמציאות שבתוכה הוא חי.

זה דומה לביטוי שאומרים היום 'חוקים לא כתובים'. בכל בחברה יש הרבה חוקים לא כתובים על הדרך לחיות בה ולתקשר בה, והאדם רואה את עצמו מחוייב לחוקים הללו לא בגלל מערכת חוקים ואכיפה, אלא כי זוהי המציאות שלו. כך זה גם כאשר האדם עמל בתורה, הוא לא רואה בתורה אוסף חוקים חיצוני שבא אליו מבחוץ, אלא רואה את התורה כמציאות שבתוכה הוא חי.

בצורה כזו התורה היא כמו אותיות שחקוקות בסלע. התורה היא האותיות, והאדם הוא החומר שעליו התורה נכתבת. אם האדם לא עמל בתורה, הוא רואה את עצמו כמציאות נפרדת שהתורה מגיעה אליה מבחוץ, כמו דיו שנכתבת על דף. אבל כאשר האדם עמל בתורה, הוא שוקע בה, ויוצר בתוכו שקע שהתורה נכנסת אליו, וכך התורה נעשית המציאות שלו, ולא משהו חיצוני שמונח על גביו.

המציאות האמיתית שלנו

המשל של אותיות שחקוקות בסלע מזכיר לנו את עשרת הדברות שהיו חקוקות באבן. האבן היא משל ללב שלנו (כפי שר' עקיבא דרש על המים שחורצים את הסלע שהם כמו התורה שנכנסת ללב), והתורה שחקוקה בלוחות באה לומר שבאמת היא חרותה על הלב שלנו, והיא המציאות שלנו.

כך דורשים חכמינו את הפסוק "והמכתב מכתב אלוקים הוא חרות על הלוחות - אל תקרי חרות אלא חירות, שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה". כיוון שהתורה חרותה לנו על הלב, היא המציאות האמיתית שלנו, ולכן רק כאשר נעשה את מה שה' רוצה נבטא את המציאות שלנו באמת, ונהיה בני חורין אמיתיים.

כל הפרשה מדברת על כך שהתורה היא המציאות שלנו. כשם שאם האדם אוכל הוא נעשה בריא וחזק, ואם הוא לא אוכל המציאות שלו נפגעת, והוא רעב ואחר כך חלש וכו', כך אם היהודי הולך בדרך ה' הוא מתברך, ואם הוא חס ושלום לא הולך בדרך ה' המציאות שלו נפגעת, כי התורה היא המציאות שלו.

לכן חכמינו דורשים את הפסוק הראשון בפרשה "אם בחוקותי תלכו - שתהיו עמלים בתורה". אם תעמלו בתורה ותשקעו בה - תשימו לב שבאמת היא חקוקה לכם על הלב, והיא המציאות האמיתית שלכם.

חסיד עושה סביבה

התורה יוצרת את המציאות של האדם, שככל שהוא יותר עמל בתורה כך התורה היא המציאות שלו. אבל האדם חי גם בתוך מציאות שחיצונית לו, ולמציאות הזו הוא מתייחס על ידי מצוות. זהו המשך הפסוק הראשון של הפרשה "ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם". התורה משנה את האישיות של האדם, והמצוות משנות את המציאות שבה הוא נמצא. כך כתוב ב"היום יום" שחסיד עושה סביבה. חסיד לא משנה רק את האישיות שלו, אלא גם את כל הסביבה שלו.

אם כן, התורה והמצוות עושות את המציאות של האדם, וזהו הפסוק הראשון בפרשה "אם בחוקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו". על ידי התורה והמצוות האדם חי בתוך מציאות שה' בא אליה ומברך אותה.

שבת שלום!

בית 'עוד יוסף חי'